

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref: Vår ref: 2011/56334-5   Arkivkode: 008   Dato: .10.2011

Høringsuttalelse - forslag om endringer i forskrift til opplæringsloven kap. 13 Oppfølgingstenesta i vidaregåande opplæring

Vi viser til høringsbrev og høringsnotat av 5. juli 2011 hvor forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven kapittel 13 om oppfølgingstenesta i vidaregåande opplæring sendes på høring. Høringsfrist er 31. oktober 2011.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har samordnet Barne-, ungdoms- og familieetatens (Bufetat) uttalelse.

Innledende merknader

Bufetat har ansvar for det statlige barnevernet. Etatens fem regioner skal blant annet etablere og drifte barneverninstitusjoner, rekruttere og formidle fosterhjem og bistå det kommunale barnevernet med plasseringer utenfor hjemmet.

Forskning viser at barn i barnevernet, og særlig barn og unge med atferdsvansker som har vært plassert i institusjon, kommer dårlig ut når det gjelder utdanning. Samtidig vet vi at skole og utdanning er en viktig faktor for en positiv utvikling hos barn og unge. Bufetat skal være en pådriver slik at barn og unge i barneverninstitusjoner, fosterhjem og omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere får den skolegangen de har rett til etter opplæringsloven. I dette arbeidet ser vi det som spesielt viktig at ungdom som ikke mottar vidaregåande opplæring også får tilstrekkelig oppfølging fra oppfølgingstjenesten (OT), og at det er et godt samarbeid mellom OT og omsorgspersonene. Barn som er under barnevernets omsorg, eller mottar hjelpetiltak fra barneverntjenesten, har ofte særskilte behov på skole- og opplæringsområdet, og kan ha andre og flere behov enn barn som bor hjemme med biologisk familie. Videre er vi opptatt av at barn og unge i størst mulig utstrekning mottar skole- og opplæringstilbud i normalskolen.

Bufetat er positiv til at det foreslås endringer i struktur og lovtekst for å presisere oppfølgingstjenestens rolle og oppgaver enda tydeligere, og støtter i all hovedsak forslag til endringer i forskriften. Nedenfor følger merknader til noen av forslagene til endringer.

Formål (§ 13-1)

Bufetat støtter forslaget om å erstatte begrepet ”anna sysselsetting” med ”andre kompetansefremjande tiltak”, og er enig i at ordet tiltak er mer dekkende enn sysselsetting. Videre vil en slik endring være i tråd med vår oppfatning om at ungdom som ikke går på

videregående skole skal ha et dagtilbud som enten er av skole- eller yrkesforberedende art, og bidra til å sikre hovedfokus på opplæring og kompetanse. Vi ser det også som positivt å presisere at ”opplæring, arbeid og andre tiltak kan kombineres på ulike måter, for å gi rom for nødvendig fleksibilitet i tiltaket”. Dette vil etter vår oppfatning øke muligheten for å bedre kunne tilpasse tiltakene ut fra den enkelte ungdommens behov.

Oppgaver (§ 13-3)

Bufetat støtter forslaget til ny § 13-3 litra b) om at ungdom i målgruppen skal gis informasjon om rettigheter de har knyttet til opplæringsretten. En slik presisering vurderes som viktig. Videre er vi enig i at det er helt vesentlig for å nå formålet med OT at det etableres kontakt med hver enkelt ungdom i målgruppen, og at første forsøk på kontakt følges opp med ytterligere initiativ fra OT dersom det ikke oppnås kontakt med ungdommen første gang, jf. forslaget § 13-3 litra c).

Samarbeid og koordinering (§ 13-4)

I høringsbrevet omtales NAV som en sentral aktør med hensyn til ansvar og oppgaver knyttet til målgruppen for oppfølgingstjenesten. Dette er vi enig i. Når barn er plassert utenfor hjemmet vil imidlertid også barneverntjenesten og Bufetat være sentrale aktører i arbeidet med å motivere ungdom til å ta i mot tilbud om opplæring, arbeid eller andre kompetansefremmende tiltak. Behovet for at tiltak skal være helhetlige og koordinerte krever et tett samarbeid mellom ansvarlige aktører. Dette fordrer tydelig avklaring av hvem som har ansvar for hva overfor ungdom i målgruppen. Videre er vi av den oppfatning at forpliktende samarbeid mellom aktuelle tjenester er nødvendig for å sikre at målgruppen får et adekvat tilbud.

Bufetat er derfor av den oppfatning at det er uheldig at ”sosial- og helseetaten” erstattes med ”NAV” i forslaget i § 13-4 første ledd. Slik vi ser det vil både kommunalt og statlig barnevern omfattes av ”sosial- og helseetaten”, men ikke av ”NAV”. Vi anbefaler derfor at § 13-4 første ledd omformuleres for slik å ivareta også andre etater enn NAV som aktuelle samarbeidspartnere.

Grunnkompetanse

Bufetat er enig i at grunnkompetanse som er en kortere og mer praktisk organisert opplæring kan være et godt alternativ for noen elever. Videre støtter vi at OT i større grad bør informere om, og Fylkeskommunen i større grad tilby, opplæring mot grunnkompetanse. Det er imidlertid viktig, slik som Kunnskapsdepartementet skriver, å understreke at grunnkompetanse ikke skal være et mål for de ungdommer som kan motiveres for ordinær opplæring mot full kompetanse. Det oppfattes som positivt at OT ikke foreslås tillagt nye oppgaver, men at innsatsen skal økes mot å nå flere ungdom og føre de tilbake til videregående opplæring.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det fremgår av høringsbrevet at det per 1. januar 2011 var vel 8000 ungdommer i målgruppen som var ukjente for OT, og at bare rundt 3600 ungdommer var registrert som under oppfølging og veiledning.

For å nå målet om å følge opp flere ungdommer er Bufetat av den oppfatning det vil kunne være behov for vesentlig økte administrative og økonomiske ressurser for OT i flere fylker.

Med hilsen

Marit Gjærum (e.f)
avdelingsdirektør

Finn Kvåle
seksjonssjef

Kopi: Bufetat, region nord, Midt-Norge, vest, sør og øst